

**Ustawa
(projekt roboczy)**

KODEKS PRAW DZIECKA

Spis treści

PREAMBUŁA	2
PODMIOTOWOŚĆ DZIECKA WOBEC PRAWA	4
PRAWO DZIECKA DO SĄDU	4
PRAWO DZIECKA DO BEZPŁATNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ W KRAJU I ZA GRANICĄ	6
PRAWO DZIECKA DO POCZĘCIA	7
PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA PRENATALNEGO	7
PRAWO DZIECKA DO INFORMACJI O SWOICH RODZICACH	8
PRAWO DZIECKA DO POZOSTAWANIA POD BEZPOŚREDNIĄ OPIEKĄ I WYCHOWANIA PRZEZ RODZICÓW LUB OPIEKUNA ZASTĘPCZEGO	8
PRAWO DZIECKA DO STABILNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA I EDUKACJI	10
PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA EKONOMICZNEGO	11
PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH, W CZASIE KATASTROF NATURALNYCH, ZAGROŻEŃ TERRORYSTYCZNYCH ORAZ WOJNY	12
PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA W SPOŁECZEŃSTWIE	12
PRAWO DZIECKA DO UNIKANIA BEZPRAWNEGO WYKORZYSTANIA W SPOŁECZEŃSTWIE	14

PREAMBUŁA

Celem tego dokumentu jest wprowadzenie nowych rozwiązań a w szczególności nowego standardu stanowienia prawa w odniesieniu do praw dzieci tak, aby dotychczas istniejące nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania prawa w odniesieniu do dzieci zostały w praktyce ograniczone lub wyeliminowane.

Przykładem takich rażących dotychczasowych nieprawidłowości są:

1. przeciążenie sądów sprawami rodzinnymi, co skutkuje opieszałością w regulowaniu spraw dzieci oraz rażącą powierzchownością w ich rozpatrywaniu i stereotypowością orzeczeń, w szczególności praktyka dyskryminowania rodziców ze względu na płeć, brak przestrzegania zasady równego udziału rodziców w opiece, wychowaniu oraz zaspakajaniu potrzeb materialnych dziecka, faktyczne eliminowanie ojców z codziennego życia dzieci w przypadku konfliktów rodzicielskich
2. długotrwała alienacja rodzicielska, porwania rodzicielskie, w tym te z tragicznym zakończeniem
3. przedmiotowe wykorzystywanie dziecka w konfliktach rodzicielskich poprzez celowe wykluczanie drugiego rodzica z możliwości sprawowania opieki nad dzieckiem, oczernianie ojców i penalizacja na podstawie fałszywych oskarżeń z instrumentalnym wykorzystaniem instytucji służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w celu wykluczenia możliwości sprawowania przez niego opieki nad dzieckiem
4. odnoszenie wysokości alimentów do „możliwości” zobowiązanego, zamiast do uzasadnionych, realnych potrzeb dziecka w zestawieniu z jego rówieśnikami - co jest samo w sobie źródłem patologii ukrywania dochodów czy unikania płacenia alimentów przez zobowiązanych
5. niejasności w samej materii obowiązującego prawa: np.:
 - a. nieodróżnianie przez osoby zaangażowane w pomoc rodzinne takich pojęć jak „ustalone miejsce pobytu” od „miejsce zamieszkania” dziecka, co samo w sobie jest źródłem konfliktów
 - b. brak sprecyzowania w zakresie jakich istotnych spraw dziecko pozostające pod władzą rodzicielską winno rodzicom posłuszeństwo, a w jakich sprawach, może samodzielnie podejmować decyzje

Szczególny nacisk został położony na:

1. przestrzeganie zasady podmiotowości dziecka wobec prawa
2. prawo dziecka do równego udziału rodziców w opiece i wychowaniu, zakładający w szczególności:
 - c. równy udział rodziców w opiece i wychowaniu dziecka, jeżeli każdy z nich chce i potrafi zapewnić dziecku taką opiekę i wychowanie.
 - d. zakaz zmiany miejsca dotychczasowego zamieszkania dziecka poza rejon szkoły podstawowej w przypadku konfliktu rodzicielskiego.
 - e. wyeliminowanie możliwości wykorzystywania dziecka jako przedmiotu w konfliktach rodziców o pieniądze

3. zasadę pomocniczości i skutecznego wsparcia ze strony organów Państwa wobec rodziców opiekujących się i wychowujących dziecko

Intencją tego dokumentu jest zaangażowanie w dyskusję i działanie wszystkich osób zainteresowanych poprawą losu dzieci w sytuacjach wymagających skutecznej interwencji organów Państwa. Dyskusja nad możliwymi rozwiązaniami powinna prowadzić do zmiany dotychczasowego stanu, w którym niejednokrotnie prawa dzieci są naruszane, przyczyniając się do długotrwałych cierpień emocjonalnych, utraty zdrowia, a nawet życia dzieci.

Wszystkie osoby czytające ten dokument proszone są o traktowanie go jako pozapolitycznego i pozaideologicznego, w szczególności proszone są o skoncentrowanie się na tych pozytywnych elementach proponowanych rozwiązań, z którymi się identyfikują i których wdrożenie mogą wesprzeć swoją aktywnością – niezależnie od innych rozwiązań, którym się sprzeciwiają.

Ze względu na to, że niejednokrotnie sprawy dzieci są przedmiotem sporów o źródłach politycznych oraz ideologicznych w tym dokumencie zostały poruszone celowo wszystkie, także najbardziej kontrowersyjne tematy (dot. np. okresu prenatalnego, czy surogacji), tak aby doprowadzić do otwartej dyskusji i wypracowania rozwiązań wykraczających poza politykę i ideologię – skoncentrowanych tylko i wyłącznie na prawach i interesach dzieci, z pominięciem ego dorosłych, wyrażającego się w doraźnych interesach politycznych, czy reprezentowanych ideologiach. Jak pokazały doświadczenia z procedurami *in vitro* brak regulacji w danym obszarze, czy udawanie że pewne zjawiska nie istnieją nie jest na dłuższą metę do przyjęcia: wcześniej czy później określone zjawiska należy po prostu uregulować dla dobra dzieci, przy czym prosty zakaz, czy karanie pewnych zjawisk nie powoduje, że one znikną. Znikają jedynie pozornie, bo tylko udajemy, że ich nie ma.

Dzieci są w szczególnej sytuacji, ponieważ same niejednokrotnie nawet nie znają swoich praw, nie mówiąc o możliwości ich egzekwowania. Nie stanowią też żadnej siły politycznej, mogącej wpłynąć na zmianę przysługujących im praw i ich realizację. W tej sprawie dzieci są zdane całkowicie na empatycznych dorosłych, kierujących się najwyższymi standardami etycznymi wobec małych i słabych.

Uwagi dotyczące zgodności z obecnym prawem, kompletności oraz szczegółowości dokumentu:

1. Ten dokument postuluje pewne rozwiązania nawet, gdyby nie mieściły się one wprost w obecnym krajowym lub międzynarodowym systemie prawnym i wymagają jego uzupełnienia lub zmiany.
2. Ten dokument nie włącza jeszcze na tym etapie wszystkich obszarów, które docelowo powinny się w nim znaleźć, tak aby obejmował on wszystkie istotne prawa dotyczące dzieci. Kwestie te powinny zostać ujęte w nim w sposób spójny, zgodnie ze standardem podmiotowości dziecka wobec prawa, na dalszym etapie prac nad dokumentem
3. Część poniższych zapisów prawdopodobnie zostanie przesunięta do aktów prawa niższego rzędu, jeżeli są zbyt techniczne/szczegółowe dla poziomu ustawy, w tym tekście ich zadaniem jest wskazanie intencji / kierunków / elementów rozwiązań

szczegółowych. Akty prawa niższego rzędu powinny zostać przejrane docelowo pod kątem spójności z proponowanymi rozwiązaniami.

PODMIOTOWOŚĆ DZIECKA WOBEC PRAWA

[zmiana obecnej sytuacji, w której dziecko jest w przepisach prawa traktowane jako przedmiot sporu rodziców, regulacje pisane są z punktu widzenia dorosłych i wielokrotnie odnoszą się do zabezpieczania / regulowania praw rodziców, a nie bezpośrednio praw dziecka, co rodzi konsekwencje w postaci utraty z pola widzenia interesu / dobra dziecka w praktyce orzeczniczej. W szczególności opieszałość sądów oraz odszkodowania z tego tytułu odnosi się do rodziców, a nie do dzieci]

Art. 1. § 1. Dziecko ma prawo do tego, aby wszelkie przepisy prawa oraz orzeczenia sądów dotyczące dziecka odnosiły się do niego bezpośrednio, jako do podmiotu tych praw i orzeczeń, w szczególności były formułowane z punktu widzenia dziecka.

§ 2. Dziecko ma prawo do tego, aby kluczowe prawa i przepisy go dotyczące były zebrane i uszeregowane w Kodeksie Praw Dziecka, z jasnymi odwołaniami do praw i przepisów szczegółowych tak, aby ułatwić realizację i egzekwowanie tych praw.

§ 3. Organy Państwa są zobowiązane do rewizji praw i standardów orzecznictwa sądów pod kątem zapewnienia podmiotowości dziecka wobec prawa, jak również analizy i zmiany dotychczas stanowionego prawa pod tym kątem.

§ 4. Rzecznik Praw Dziecka występuje z inicjatywą ustawodawczą w tym zakresie.

§ 5. Wszystkie podmioty publiczne mające w nazwie / swoim statucie / misji działania określenia odnoszące się do dziecka lub rodziny są zobowiązane do merytorycznego opiniowania przepisów prawa dotyczących dziecka. W przypadku braku takiej opinii ze strony określonego podmiotu odpowiedni Minister wnioskuje o stwierdzenie przez sąd naruszenie statutu instytucji, w szczególności jej wykreślenie z rejestru organizacji pożytku publicznego.

PRAWO DZIECKA DO GODNOŚCI, SZACUNKU ORAZ NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ

Art. 2 § 1. Dziecko ze względu na brak zdolności do samodzielnej obrony swojego prawa do godności, szacunku oraz nietykalności osobistej ma prawo do szczególnej troski w tym zakresie ze strony rodziców, opiekunów oraz organów Państwa.

PRAWO DZIECKA DO SĄDU

Art. 2 § 1. Z mocy ustawy, w przypadku konfliktu rodzicielskiego, sądem właściwym miejscowo dla dziecka jest sąd obejmujący swoją właściwością rejon szkoły podstawowej ostatniego miejsca zamieszkania, w którym dziecko zamieszkiwało wspólnie z rodzicami.

Art. 3. Dziecko ma prawo do zabezpieczenia swoich praw przez sąd najpóźniej w ciągu trzech dni od daty wpłynięcia wniosku złożonego przez samo dziecko, opiekuna dziecka, lekarza, policjanta, nauczyciela oraz Rzecznika Praw Dziecka.

Odpowiednie organy Państwa opracują wzorcowe standardy, ramy oraz wymagane elementy zgłoszenia takiego wniosku oraz orzecznictwa sądów w tym zakresie, w szczególności

przestrzegając zasady jasności i prostoty tych rozwiązań, w szczególności umożliwią składanie takich wniosków w sposób dostępny dla dzieci.

Art. Sąd po wpłynięciu i rozpatrzeniu wniosku o zabezpieczenie praw dziecka z urzędu wszczyna postępowanie w celu wyjaśnienia okoliczności oraz pełnego zakresu naruszania praw dziecka oraz ustali w związku z tym zakres koniecznego uregulowania praw dziecka.

Art. 4. Dziecko ma prawo do zmiany zabezpieczenia swoich praw najpóźniej w ciągu siedmiu dni od daty wpłynięcia wniosku do sądu.

Art. 5. Dziecko ma prawo do otrzymania opinii specjalistów sądowych najpóźniej w ciągu miesiąca od daty złożenia przez sąd wniosku o taką opinię.

Art. 6,

1. W szczególnie zawiłych sprawach, w szczególności w przypadku zaostrzonego konfliktu rodzicielskiego, na wniosek rodzica lub na podstawie decyzji sądu dziecko ma prawo do reprezentowania swoich praw przez adwokata z urzędu.
2. Dziecko ma prawo do uregulowania swoich spraw najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od daty wpłynięcia wniosku do sądu rejonowego.
3. W szczególnie zawiłych sprawach termin ten może ulec jednokrotnemu przedłużeniu decyzją sądu okręgowego, po wskazaniu przez sąd rejonowy istoty uzasadnionej zawiłości sprawy.
4. Dziecko ma prawo do rozpatrzenia przez sąd okręgowy skargi na postanowienie lub orzeczenie sądu rejonowego w terminie miesiąca od daty wpłynięcia wniosku.

Art. 7.

1. Dziecko ma prawo do otrzymania obowiązkowego odszkodowania (płatny na rzecz opiekunów prawnych dziecka) w przypadku przekroczenia powyższych terminów przez sąd w wysokości:
 - a. 1000 zł (indeksacja) za każdy dzień zwłoki w zabezpieczeniu lub zmianie zabezpieczenia jego praw.
 - b. 1000 zł (indeksacja) za każdy dzień zwłoki w rozpatrzeniu zaskarżenia przez sąd okręgowy
 - c. 500 zł (indeksacja) za każdy dzień zwłoki w otrzymaniu opinii specjalistów.
 - d. 100 zł (indeksacja) za każdy dzień zwłoki w uregulowaniu jego spraw.
2. Odszkodowania są orzekane przez sądy apelacyjne na wniosek składany przez sąd rejonowy w imieniu dziecka po upływie:
 - a. każdych 5 dni opóźnienia w zabezpieczeniu lub zmianie zabezpieczenia praw dziecka
 - b. każdych 30 dni opóźnienia w uregulowaniu jego praw lub opóźnienia w otrzymaniu opinii specjalistów
3. Dziecko ma prawo do tego, aby sądy okręgowe prowadziły rejestry opóźnień zgłoszonych przez sądy rejonowe w rozpatrywaniu spraw dotyczących dzieci oraz rejestr opóźnień w rozpatrywaniu takich spraw przez sądy okręgowe. Sądy okręgowe udostępniają:
 - a. pełne rejestry na bieżąco do wglądu Rzecznikowi Praw Dziecka
 - b. ich podsumowania, uniemożliwiające identyfikację spraw dotyczących poszczególnych dzieci, do publicznej wiadomości.
4. Na tej podstawie analizy powyższych rejestrów dziecko ma również prawo do tego, aby organy Państwa podjęły odpowiednie decyzje wykluczające systemowe opóźnienia

naruszające prawa dzieci do sądu. Najwyższa Izba Kontroli uwzględnia powyższą tematykę w bieżących planach kontroli. Rzecznik Praw Dziecka uwzględnia ten temat w swojej corocznej informacji dla Sejmu o stanie przestrzegania praw dziecka.

5. Dziecko ma prawo do tego, aby Rzecznik Praw Dziecka na podstawie udostępnionych rejestrów opóźnień prowadzonych przez sądy okręgowe z urzędu złożył skargę do Sądu Najwyższego w imieniu dziecka z powodu opóźnienia lub braku orzeczenia wobec dziecka odszkodowania za naruszanie jego prawa do sądu. Rzecznik Praw Dziecka wnioskuje do Sądu Najwyższego w imieniu dziecka o wypłatę należnych odszkodowań łącznie, z uwzględnieniem tych dotyczących opóźnienia w rozpatrzeniu zaskarżenia przez sąd okręgowy. Fakt złożenia takiego wniosku, z pominięciem danych i okoliczności umożliwiających identyfikację dziecka, Rzecznik Praw Dziecka podaje do publicznej wiadomości.
6. Dziecko niezależnie od powyższego ma prawo dochodzić poprzez swoich opiekunów lub na wniosek Rzecznika Praw Dziecka składany z urzędu zadośćuczynienia bez ograniczeń - w przypadku powstania szkód emocjonalnych lub innych w znacznym rozmiarze wynikłych na skutek rażącego naruszenia jego praw.

Art. 7.

1. Dziecko ma prawo do skierowania jego sprawy do najbliższego sądu, który nie ma opóźnień w rozpatrywaniu spraw, w szczególności innego niż sąd właściwy miejscowo. Każdy sąd właściwy miejscowo w dniu wpływu sprawy do sądu rozstrzyga, czy jest w stanie rozpatrywać ten wniosek w terminach przewidzianych prawem. W przypadku braku takiej możliwości niezwłocznie zwraca się do sądu okręgowego o wskazanie najbliższego sądu rozpatrującego sprawę bez opóźnień. Koszty dojazdu stron do sądu poza właściwością miejscową zwraca stronom budżet Państwa na podstawie ryczałtowych kwot ustalanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości określających koszty przejazdu pomiędzy miejscowościami.
2. W przypadku powstania ponad trzykrotnego opóźnienia w rozpatrywaniu sprawy dotyczącej dziecka w stosunku do pierwotnych terminów określonych prawem na każdym jej etapie sprawa jest z urzędu w trybie bezzwłocznym przekazywana do rozpatrzenia przez wskazany przez sąd okręgowy inny sąd rejonowy, który rozpatruje sprawy bez opóźnień, z ostatecznym terminem zabezpieczenia praw dziecka wynoszącym 3 dni, oraz ich uregulowania wynoszącym 30 dni (przy czym w tym wypadku z mocy prawa, ze względu na szczególny interes dziecka, mimo zmiany składu orzekającego, ustala się ciągłość postępowania), wraz z wnioskami sądu rejonowego, który dopuścił się opieszałości o wypłatę odszkodowań dla dziecka za łamanie jego prawa do sądu.
3. Dziecko ma prawo do tego, aby składanie fałszywych zeznań przed sądem rodzinnym lub innej sprawie, których stronami postępowania są rodzice dziecka było przedmiotem szczególnej uwagi sądu, jako w sposób rażący narusza to interesy dziecka i w związku z tym podlegało każdorazowo:
 - a. na wniosek strony - weryfikacji przez biegłego psychologa na podstawie: protokołów zeznań i/lub obecności biegłego w trakcie zeznań
 - b. ściganiu z urzędu, w przypadku ujawnienia dowodu składania fałszywych zeznań lub wydania opinii przez biegłego o ich fałszywości

4. W odniesieniu do składania fałszywych zeznań w sprawie, w której stronami postępowania są rodzice dziecka nie obowiązują inne przepisy warunkujące lub ograniczające odpowiedzialność za składanie fałszywych zeznań.

PRAWO DZIECKA DO BEZPŁATNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ W KRAJU I ZA GRANICĄ

Art. Dziecko ma prawo do zapewnienia mu bezpłatnego leczenia, leków oraz rekonwalescencji przez Państwo w związku z poczęciem, ciążą oraz dorastaniem, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, w tym dziecko ma prawo do zapewnienia mu przez Państwo odpowiedniej do jego wieku opieki psychologicznej i psychiatrycznej w celu wyeliminowania przypadków samobójstw wśród dzieci. Organy Państwa są zobowiązane do identyfikacji źródłowych przyczyn samobójstw wśród dzieci, ich usuwania a także wymiernej oceny skuteczności działań w tym zakresie.

Art. Dziecko ma prawo do korzystania na koszt Państwa z terapii niedostępnych w kraju lub kiedy okres oczekiwania na ich realizację w kraju jest znacząco dłuższy, powodując istotne zwiększenie ryzyka dla zdrowia i życia dziecka.

PRAWO DZIECKA DO POCZĘCIA

Art. . Dziecko ma prawo do tego, aby organy Państwa tworzyły warunki i udzieliły jego rodzicom pomocy na podstawie najlepszej wiedzy medycznej, aby mogło zostać poczęte i przyjść na świat, jeżeli w drodze naturalnego poczęcia jest to nie możliwe.

Art. . Dziecko ma prawo do tego, aby w momencie poczęcia jego kod genetyczny nie był modyfikowany oraz aby zostały zapewnione wszelkie warunki do zachowania jego tożsamości genetycznej, pochodzącej od jego rodziców genetycznych, wykluczające możliwości błędu lekarskiego przy poczęciu, czy transferze zarodków.

Art. 2. Dziecko ma prawo do przyjścia na świat w wyniku dawstwa komórek rozrodczych oraz ciąży zastępczej. Organy Państwa tworzą odpowiednie przepisy i warunki dotyczące zawierania umów dotyczących dawstwa komórek rozrodczych oraz ciąży zastępczych.

PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA PRENATALNEGO

Art.. Dziecko ma prawo do tego, aby w okresie prenatalnym prowadzone były badania oraz wdrożone leczenie zgodnie z najlepszą wiedzą medyczną w kierunku zapewnienia dziecku możliwości samodzielnego życia po porodzie. Organy Państwa, w związku z ewentualnym powołaniem się przez lekarza na klauzulę sumienia, są zobowiązane do wskazania placówki medycznej w kraju lub za granicą realizującej prawa dziecka w tym zakresie.

Art. Dziecko ma prawo do tego, aby w przypadku potwierdzonego z punktu widzenia najlepszej wiedzy medycznej braku możliwości osiągnięcia samodzielnego życia po porodzie w drodze decyzji sądu zaprzestano wobec niego uporczywej terapii. Organy Państwa, w

związku z ewentualnym powołaniem się przez lekarza na klauzulę sumienia, są zobowiązane do wskazania placówki medycznej w kraju lub za granicą realizującej prawa dziecka w tym zakresie.

Art. . Dziecko ma prawo do tego, aby decyzje o przerwaniu ciąży nie były podejmowane z powodów innych, niż bezpośrednio ciężkie zagrożenie zdrowia lub życia jego matki. Organy Państwa, w związku z ewentualnym powołaniem się przez lekarza na klauzulę sumienia, są zobowiązane do wskazania placówki medycznej w kraju lub za granicą realizującej prawa dziecka w tym zakresie.

Art. Organy Państwa są zobowiązane do tworzenia warunków, w których dziecko będzie miało prawo do opieki bezpośrednio po porodzie ze strony rodziny zastępczej lub opiekuna zastępczego, jeżeli jego oboje rodzice po porodzie nie podejmą opieki nad nim, na którą to okoliczność złożą odpowiednie oświadczenie woli przed lekarzem, który ma obowiązek przekazać taką decyzję rodzicom sądowi. Przepisy, kiedy jeden lub oboje rodzice dziecka nie są znani stosuje się odpowiednio. Oświadczenie takie ma z mocy prawa moc wiążącą przez okres jednego roku od daty urodzenia dziecka, w którym to terminie rodzice dziecka wzywani są przez sąd do ponownego podjęcia decyzji. Jeżeli dziecko nie znajdzie się pod ich opieką ponownie decyzja taka ma moc wiążącą bezterminowo, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dziecko nie znajdzie lub utraci rodzinę zastępczą i w momencie zmiany decyzji będzie pozostawało pod opieką organów Państwa.

PRAWO DZIECKA DO INFORMACJI O SWOICH RODZICACH

Art. 2. Dziecko ma prawo do tego, aby w każdym przypadku organy Państwa ze względu na ważne interesy dziecka (w tym bezpieczeństwo ekonomiczne, emocjonalne i zdrowotne) ustalały, przechowywały i udostępniały na wniosek dziecka, opiekunów prawnych oraz lekarza, złożony za pośrednictwem sądu, informację o:

1. tożsamości jego rodziców genetycznych oraz matce zastępczej. Dotyczy to również sytuacji, kiedy rodzice genetyczni są jedynie dawcami komórek rozrodczych. Dawstwo komórek rozrodczych oraz ciąża zastępcza nie wiąże się do żadnymi obowiązkami czy uprawnieniami wobec dziecka, związanymi z rodzicielstwem po jego przyjściu na świat
2. tożsamości jego rodziców, którzy podjęli decyzję o jego poczęciu i przyjściu na świat (jeżeli są inni, niż jego rodzice genetyczni)

PRAWO DZIECKA DO POZOSTAWANIA POD BEZPOŚREDNIĄ OPIEKĄ I WYCHOWANIA PRZEZ RODZICÓW LUB OPIEKUNA ZASTĘPCZEGO

Art. 3. Dziecko ma prawo do pozostawania pod ciągłą, bezpośrednią opieką i być wychowywane przez obojga rodziców, wspólnie i w porozumieniu, w najlepiej rozumianym interesie dziecka. W tym celu organy Państwa tworzą oraz sprzyjają tworzeniu warunków umożliwiających realizację prawa dziecka do równego udziału obojga rodziców w opiece i

wychowaniu, w tym odpowiednie rozwiązania prawa pracy służące zrównoważeniu życia zawodowego i rodzinnego obojga rodziców, co obejmuje:

- a. rozwiązania prawne niedyskryminujące i zakazujące dyskryminacji któregokolwiek z rodziców ze względu na płeć w sprawowaniu opieki nad dzieckiem
- b. równe prawa rodziców do świadczeń związanych z rodzicielstwem
- c. prawo dziecka do edukacji rodziców w zakresie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych pod nadzorem organów Państwa w przypadku stwierdzenia braków w tym zakresie

Art. 4. W trybie porozumienia pomiędzy rodzicami, okresowo dziecko ma prawo do pozostawania pod opieką:

1. jednego z rodziców (lub innej osoby dorosłej wskazanej przez rodziców), niewykluczonego z możliwości sprawowania opieki nad dzieckiem na podstawie:
 - a. oświadczenia woli o dobrowolnym czasowym lub stałym zrzeczeniu się uczestnictwa w sprawowaniu opieki nad dzieckiem
 - b. sądowego zabezpieczenia / orzeczenia dotyczącego czasowego lub stałego braku predyspozycji opiekuńczo-wychowawczych
 - c. sądowego zabezpieczenia / orzeczenia zakazu zbliżania się do dziecka
2. osoby dorosłej zawodowo zajmującej się opieką nad dziećmi, wybranej przez rodziców i posiadającej odpowiednie udokumentowane kwalifikacje do sprawowania opieki nad dzieckiem, które to kwalifikacje są poddawane regularnej weryfikacji przez upoważnione do tego organy Państwa.
3. Organy Państwa są zobowiązane do ustalania, przechowywania i udostępniania rejestru osób, wobec których orzeczono zakaz sprawowania opieki nad dziećmi, jak również ustalenia sankcji karnych za powierzenie opieki nad dziećmi wbrew temu zakazowi.
4. w przypadku braku możliwości sprawowania opieki nad dzieckiem bezpośrednio przez rodziców opiekuna dziecka wyznacza sąd, przy czym obowiązują następujące zasady:
 - a. pierwszeństwa członków rodziny dziecka (w tym osób od lat 16, co do których nie stwierdzono w trybie odpowiednich badań psychologicznych braku wystarczających kwalifikacji do sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem)
 - b. zachowania tożsamości kulturowej dziecka

Art. 2. W przypadku trwałego braku porozumienia pomiędzy rodzicami, co do opieki nad dzieckiem, dziecko ma prawo do tego, aby sąd określił sposób współpracy rodziców w opiece nad dzieckiem, przy czym obowiązują zasady:

- a. prawa dziecka do równego dostępu do obojga rodziców (pod warunkiem braku prawnego wykluczenia rodzica z możliwości sprawowania opieki nad dzieckiem ze względu na stwierdzony brak predyspozycji opiekuńczych i wychowawczych)
- b. prawa dziecka do naprzemiennego kontaktu osobistego z każdym z rodziców, przy czym rozumie się przez to, jako standard, przebywanie dziecka pod opieką każdego z rodziców przez ten sam czas, w rozliczeniu czasu opieki co dwa miesiące, z uwzględnieniem:
 - a. zdania / decyzji dziecka w tym zakresie, zgodnie z Art. XX poniżej.
 - b. wykluczenia rodzica z możliwości sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka

- c. dobrowolnego ograniczenia przez jednego z rodziców swojego czasu sprawowania opieki nad dzieckiem na rzecz drugiego rodzica)
- c. prawo dziecka do osobistego kontaktowania się z obojgiem rodziców w każdym czasie w miejscach publicznych.
- d. prawa dziecka do utrzymania stałego, nieprzerwanego i niekontrolowanego dostępu do obojga rodziców poprzez środki komunikacji zdalnej (pod warunkiem braku orzeczenia wobec rodzica całkowitego zakazu kontaktowania się z dzieckiem)
- e. prawa dziecka do stałego i nieprzerwanego dostępu każdego z rodziców do informacji o istotnych sprawach dotyczących dziecka,
- f. prawa dziecka do faktycznego udziału obojga rodziców w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących losu dziecka, w tym w szczególności spraw zdrowia i edukacji. Na wniosek jednego z rodziców lub lekarza sąd rozstrzyga o istotnych sprawach dziecka wyłącznie w trybie zabezpieczenia.

Art. 4. Dziecko ma prawo do tego, aby wszelkie decyzje dotyczące jego losu, w szczególności warunków bytowych, edukacji i leczenia były podejmowane przez opiekunów w najlepszej wierze, zgodnie z ich możliwościami oraz aktualnym stanem wiedzy naukowej o potrzebach intelektualnych, emocjonalnych, fizycznych i materialnych dziecka stosownie do jego wieku. Dziecko ma prawo do tego, aby organy Państwa informowały rodziców o potrzebach dzieci w tym zakresie, a także uwzględniały przekonania religijne rodziców określając najwcześniejszy oraz najpóźniejszy wiek dziecka, w którym dzieci mogą oraz powinny otrzymać dostęp do informacji określonego rodzaju.

Dziecko ma prawo do tego, aby jemu i jego rodzicom w związku z opieką nad dzieckiem organy Państwa udzieliły wszelkiej możliwej i dostępnej w danych warunkach pomocy oraz opieki: prawnej, edukacyjnej, zdrowotnej i materialnej.

Art. 5. Dziecko ma prawo do tego, aby decyzje dotyczące jego losu były podejmowane po każdorazowym wysłuchaniu dziecka w tych sprawach, zgodnie z rozsądnymi życzeniami dziecka lub decyzjami, przy czym obowiązują następujące zasady:

- a. w odniesieniu do dzieci do lat 5 opiekunowie (oraz sąd w przypadku podejmowania decyzji) zobowiązani są do rozpoznawania zainteresowań lub awersji dziecka do otoczenia (w szczególności dotyczących: osób, miejsc, czynności, ubrań, pokarmów), potrzeby dziecka budowania i rozwijania więzi z obojgiem rodziców oraz kierowania się tym w opiece nad dzieckiem.
- b. w odniesieniu do dzieci pomiędzy 5 a 10 rokiem życia opiekunowie (oraz sąd w przypadku podejmowania decyzji) po wysłuchaniu zdania dziecka w sprawach go dotyczących postępują zgodnie z jego rozsądnymi życzeniami, w szczególności dotyczącymi miejsca oraz osoby, która sprawuje nad dzieckiem bezpośrednią opiekę, z uwzględnieniem potrzeby utrzymania i rozwijania więzi z obojgiem rodziców
- c. w odniesieniu do dzieci pomiędzy 10 a 15 rokiem życia opiekunowie (oraz sąd w przypadku podejmowania decyzji) po wysłuchaniu zdania dziecka w sprawach go dotyczących postępują zgodnie z jego życzeniami, w szczególności dotyczącymi miejsca oraz osoby, która będzie sprawowała nad dzieckiem bezpośrednią opiekę, z uwzględnieniem potrzeby utrzymania i rozwijania więzi z obojgiem rodziców, z wyjątkiem sytuacji, gdy w trybie

adekwatnego orzeczenia upoważnionego organu Państwa zostanie wykazany brak zdolności dziecka do rozumienia swojej sytuacji w konkretnych sprawach.

- d. w odniesieniu do dzieci powyżej 15 roku życia opiekunowie (oraz sąd w przypadku podejmowania decyzji) po wysłuchaniu zdania dziecka w sprawach go dotyczących postępują zgodnie z jego decyzją, w szczególności dotyczącymi miejsca oraz osoby, która będzie sprawowała nad dzieckiem bezpośrednią opiekę, jak również dalszej edukacji, z uwzględnieniem potrzeby utrzymania i rozwijania więzi z obojgiem rodziców, z wyjątkiem sytuacji, gdy w trybie adekwatnego orzeczenia upoważnionego organu Państwa zostanie wykazany brak zdolności dziecka do rozumienia swojej sytuacji w konkretnych sprawach i podejmowania decyzji w tym zakresie co do swojego losu.

PRAWO DZIECKA DO STABILNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA I EDUKACJI

Art..

1. Dziecko ma prawo do stabilności miejsca zamieszkania oraz edukacji, ze względu na potrzebę kontaktu z obojgiem rodziców, utrzymania relacji społecznych z rówieśnikami i zachowania tożsamości kulturowej.
2. Dziecko ma prawo do tego, aby w przypadku braku porozumienia rodziców co do miejsca zamieszkania dziecka (w szczególności w przypadku rozłączenia, separacji czy rozwodu rodziców) sąd ustalił jego miejsce zamieszkania wyłącznie w granicach odpowiadających geograficznie rejonowi szkoły podstawowej, w którym ostatnio rodzice zamieszkiwali z dzieckiem wspólnie. [dziecko ma prawo do nie zmieniania szkoły w związku z rozdzieleniem rodziców, oboje rodzice są zobowiązani zamieszkiwać w rejonie szkoły dziecka, tak aby realnie zapewnić mu kontakt z obojgiem rodziców. Wyjazd jednego z rodziców do innego miasta, czy Państwa oznacza faktyczne wykluczenie drugiego rodzica z życia dziecka].
3. Dziecko ma prawo do tego, aby każdy z rodziców żyjących w rozdzieleniu udzielał każdorazowo drugiemu rodzicowi gościny w swoim domu, umożliwiając dziecku kontakt z nim w tym miejscu, zgodnie z zasadami współżycia społecznego.

PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA EKONOMICZNEGO

1. W przypadku, kiedy rodzice nie są w stanie bez swojej winy zapewnić dziecku przeciętnie potrzebnych środków na zaspokojenie jego potrzeb otrzymają adekwatne wsparcie ze strony organów Państwa.
2. W przypadku braku porozumienia pomiędzy rodzicami co do wysokości środków potrzebnych na zaspokojenie ekonomicznych potrzeb dzieci oraz sposobu podziału tego zobowiązania pomiędzy rodzicami organy Państwa ustalą sposób zaspokajania potrzeb ekonomicznych dziecka, w szczególności stosując następujące zasady:
 - a. dziecko ma prawo do tego, aby rodzice w równym stopniu przyczyniali się do zapewnienia mu bezpieczeństwa ekonomicznego na przeciętnym poziomie w grupie rówieśniczej w miejscu, gdzie mieszka, w szczególności z uwzględnieniem proporcji podziału czasu opieki nad dzieckiem pomiędzy rodzicami, w szczególności tak, aby oboje rodzice dzięki temu prowadzili zrównoważone życie zawodowe i rodzinne.

- b. dziecko ma prawo do tego, aby żaden z rodziców nie wykorzystywał konfliktu rodzicielskiego do celowego wykluczania drugiego rodzica z opieki nad nim w celu pozyskania dla siebie środków utrzymania.
- c. Minister Sprawiedliwości określi wysokość środków, jakie są przeciętnie potrzebne do zapewnienia dziecku odpowiednich warunków do zaspokojenia jego potrzeb, z uwzględnieniem jego wieku oraz przeciętnych kosztów utrzymania na obszarze, gdzie dziecko mieszka oraz wskaże organy Państwa upoważnione do przyjmowania wniosków w tym zakresie, nakładania i rozliczania zobowiązań rodziców z tego tytułu [realizacja wypłat alimentów wraz ze świadczeniami rodzinnymi w samorządach - wycofanie spraw alimentacyjnych z sądów, brak badania majątku i możliwości zarobkowych rodziców, co zatem idzie zakończenie sporów o pieniądze na dzieci, wycofanie możliwości dochodzenia alimentów w zależności od majątku rodzica],
- d. w przypadku niewywiązania się rodzica z takiego zobowiązania wypłacane jest ono ze środków Skarbu Państwa na wniosek rodzica uprawnionego. Jednocześnie Skarb Państwa prowadzi egzekucję należności z tego tytułu od zobowiązanych, z uwzględnieniem:
 - i. zajęć komorniczych zarobków i majątku
 - ii. zakazu korzystania ze środków publicznych oraz świadczenia usług i pracy dla podmiotów korzystających ze środków publicznych
 - iii. zakazu pełnienia funkcji związanych z odpowiedzialnością materialną
 - iv. odebrania biernego prawa wyborczego
 - v. dozoru elektronicznego
- e. dziecko ma prawo do tego, aby w przypadku kiedy rodzic nie jest w stanie w całości bez swojej winy wywiązać się ze swojego zobowiązania wobec dziecka otrzymał pomoc Państwa w tym zakresie.

PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH, W CZASIE KATASTROF NATURALNYCH, ZAGROŻEŃ TERRORYSTYCZNYCH ORAZ WOJNY

[w szczególności także eliminacja wypadków zagrażających zdrowiu i życiu dzieci w czasie np. wycieczek szkolnych, obozów harcerskich, itp.]

Art. Organy Państwa tworzą warunki i sprzyjają rozwiązaniom określającym prawo dzieci do zapewnienia im możliwie najwyższego bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych, w czasie katastrof naturalnych, zagrożeń terrorystycznych oraz wojny, w szczególności określając:

1. standardy bezpieczeństwa oraz sprawowania opieki nad zgrupowaniami dzieci w miejscach mogących wiązać się z powstaniem niebezpieczeństwa dla dziecka, w szczególności:
 - a. w górach, na wodzie,
 - b. w miejscach w których panują niskie lub wysokie temperatury,
 - c. w miejscach zagrożonych huraganami i wiatrolomami
 - d. w przypadku zanieczyszczenia lub skażenia wody / powietrza,
 - e. skażenia radioaktywnego,
 - f. w miejscach zagrożonych atakami terrorystycznymi skierowanymi przeciwko dzieciom [procedury w przypadku zagrożenia terrorystycznego szkoły]

2. standardy powiadamiania alarmowego dla miejsc zgrupowania dzieci, monitorowania skuteczności tych powiadomień i badania adekwatności reakcji na te powiadomienia opiekunów dzieci.
3. standardy ewakuacji dzieci z obszarów zagrożonych działaniami wojennymi, z uwzględnieniem prawa dziecka do pozostawania pod opieką rodziców, przewidujące w szczególności:
 - a. w czasie pokoju wyznaczenie miejsc ewakuacji dzieci i ich opiekunów w rejonach nie mających istotnego znaczenia militarne
 - b. podanie lokalizacji tych miejsc Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu zapewnienia, że te miejsca nie będą w żadnym przypadku atakowane
 - c. ONZ weryfikuje i potwierdza, że żadne z miejsc ewakuacji dzieci nie ma istotnego znaczenia militarne
 - d. w momencie objęcia danego terenu działaniami wojennymi obowiązek ewakuowania dzieci do wyznaczonych miejsc ewakuacji
 - e. objęcie tych miejsc ochroną militarną przez Organizację Narodów Zjednoczonych w celu zapewnienia, że te miejsca nie będą w żadnym przypadku atakowane
4. standardy oznaczania i zapewniania bezpieczeństwa miejsc, do których dzieci są ewakuowane, w tym zabezpieczenia dostaw wody, żywności, lekarstw i innych środków koniecznych do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, z udziałem Organizacji Narodów Zjednoczonych, która w szczególności zapewnia na miejscu bezpieczeństwo tych obszarów za pomocą sił zbrojnych ONZ

PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA W SPOŁECZEŃSTWIE

Art. 3.

1. Dziecko ma prawo do dostosowania do jego wieku wszelkich treści, przedmiotów, urządzeń, budowli i instalacji w jego otoczeniu, z którymi może mieć kontakt oraz zabezpieczenia ich przed niewłaściwym użyciem lub wypadkiem, w szczególności mogącym zagrażać jego bezpieczeństwu emocjonalnemu, zdrowiu, czy życiu.
2. W szczególności dziecko ma prawo do tego, aby organy Państwa tworzyły warunki (w tym w szczególności odpowiednie przepisy prawa karnego) i kierowały się zasadą wykluczenia lub minimalizacji możliwych ryzyk dla zdrowego trybu życia, zdrowia i życia dziecka przy procesach projektowania, wykonywania i dopuszczania do użytkowania, czy rozpowszechniania:
 - a. budynków i budowli (ze szczególnym uwzględnieniem dostępności pojazdów dla wózków, poręczy dla dzieci w przestrzeni publicznej)
 - b. urządzeń służących ruchowi drogowemu oraz treści prawa drogowego
 - c. treści dostępnych dla dzieci w mediach, w tym w reklamie
 - d. budowy i zawartości chemicznej mebli, przedmiotów, ubrań, żywności, zabawek przeznaczonych dla dzieci
 - e. składu leków i szczepionek, w tym prowadzony jest rejestr odczynów poszczepiennych
 - f. substancji chemicznych wykorzystywanych w gospodarstwach domowych

3. Organy Państwa tworzą warunki w których zapewnione jest bezpieczeństwo zdrowia i życia dzieci poprzez brak kontaktu z:
 - a. narkotykami
 - b. innymi środkami psychoaktywnymi
 - c. alkoholem
 - d. nikotyną
 - e. materiałami pirotechnicznymi
 - f. pornografią
 - g. przemocą, w tym przemocą ze strony rówieśników

W szczególności ten cel realizowany jest poprzez wprowadzenie wysokich kar za sprzedaż i udostępnianie takich materiałów, substancji oraz treści dziecku oraz dokonywania przestępstw z tym związanych na szkodę dziecka.

W celu ujawniania przestępstw przeciwko dziecku Policja wdraża szeroko zakrojone rozwiązania z zakresu prewencji, z wykorzystaniem technik operacyjnych oraz prowokacji policyjnych.

Każdorazowo po otrzymaniu informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przeciwko dziecku Policja niezwłocznie wdraża działania z wykorzystaniem technik operacyjnych oraz prowokacji policyjnych w celu ujawnienia całej skali przestępstwa przeciwko dziecku oraz zebrania materiału dowodowego.

Ze względu na szczególny interes dziecka, w tym pilność działania, w związku z podejrzeniem łamania prawa dziecka nie jest wymagana zgoda sądu na wykorzystanie technik operacyjnych i prowokacji przez Policję w tym zakresie.

4. W szczególności organy Państwa tworzą warunki i wspierają działania służące identyfikacji i zgłaszaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci w poszczególnych obszarach oraz prowadzą i upubliczniają statystyki dotyczące zagrożeń dla zdrowia i życia dzieci, które już wystąpiły, jak również wskazują na działania i inicjatywy podjęte przez organy Państwa w celu ograniczenia i eliminacji tych zagrożeń, badają także w sposób wymierny poziom skuteczności tych działań i inicjatyw.
5. Dziecko ma prawo do tego, aby organy Państwa z odpowiednią częstotliwością analizowały systemowe i najczęściej występujące w praktyce źródła zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowia i życia dziecka, upubliczniały dane na temat tych zagrożeń oraz je skutecznie eliminowały.

Art. 5.

1. Dziecko ma prawo do tego, aby organy Państwa skutecznie wykluczyły możliwość prowadzenia działań przestępczych zorganizowanych oraz szczególnie niebezpiecznych wobec dzieci.
2. Organy Państwa tworzą warunki identyfikacji i przeciwdziałania zorganizowanym przestępstwom wobec dzieci, w szczególności:
 - a. Centralne Biuro Antykorupcyjne podejmuje ukierunkowane, zorganizowane, systemowe działania w celu identyfikacji i wyeliminowania procesów korupcyjnych we wszystkich

- sferach, w których mogą być naruszane prawa i interesy dzieci, w tym w szczególności w zakresie wytwarzania i dystrybucji produktów i usług przeznaczonych dla dzieci.
- b. Policja podejmuje ukierunkowane, zorganizowane, systemowe działania w celu identyfikacji i wyeliminowania wszystkich przejawów przestępczości zorganizowanej lub szczególnie niebezpiecznej wobec dzieci, w tym:
 - i. z wykorzystaniem mediów elektronicznych,
 - ii. środków psychoaktywnych,
 - iii. przestępczości na tle seksualnym, w tym:
 - prowadzi i udostępnia do wiadomości publicznej rejestr osób skazanych za przestępstwa na tle seksualnym wobec dzieci, co do których orzeczono zakaz zbliżania się do dzieci
 - poddaje osoby stwarzające istotne zagrożenie dla zdrowia i życia dzieci stałej izolacji w ośrodkach zamkniętych.
 - iv. porwań dzieci, w tym orzeka się dożywotnią karę pozbawienia wolności za porwanie dziecka ze szczególnym okrucieństwem
 3. Pozostałe kary za przestępstwa przeciwko dziecku wymierzane są w wysokości dwukrotności obowiązującego wymiaru kary jak w przypadku przestępstwa przeciwko dorosłemu.
 4. Szczególnie niebezpieczne oraz zorganizowane działania przestępcze przeciwko dzieciom nie podlegają przedawnieniu oraz podlegają ściganiu jako zbrodnie przeciwko ludzkości.
[Minister Sprawiedliwości określi szczegóły]

PRAWO DZIECKA DO UNIKANIA BEZPRAWNEGO WYKORZYSTANIA W SPOŁECZEŃSTWIE

Art. 4. Dziecko ma prawo do tego, aby nie było zatrudniane w sposób niezgodny ze stopniem jego rozwoju fizycznego i emocjonalnego, a w szczególności żeby nie było wykorzystywane wbrew prawu do zarobkowania, czy żebractwa.

Organy Państwa tworzą warunki sprzyjające zatrudnianiu nieletnich w czasie i na warunkach odpowiednich do ich stopnia rozwoju oraz kontrolują, czy te warunki są przestrzegane.

[do uzupełnienia kwestie praw dziecka do zarządzania jego majątkiem w jego interesie i zgodnie z najlepszą wiedzą]

Art. 5 Dziecko w obszarze działania maszyn i urządzeń mechanicznych (w tym na obszarach wiejskich) ma prawo do tego, aby pozostawać w bezpiecznej odległości od takich miejsc. Organy Państwa tworzą warunki do działania przedszkoli i punktów opieki nad dziećmi w związku z wykonywaniem prac z wykorzystaniem maszyn.

Art. 4.

1. Dziecko ma prawo do tego, aby pomieszczenia w których sprawowana jest zawodowa opieka nad dziećmi były objęte stałą rejestracją obrazu i dźwięku (dotyczy to żłobków, przedszkoli, szkół oraz domów dziecka, w tym rodzinnych domów dziecka).

2. W każdym przypadku przeprowadzania rozmowy wychowawczej z dzieckiem w placówce opiekuńczo-edukacyjnej obowiązkowa jest obecność psychologa dziecięcego.
3. W każdym przypadku dziecko ma prawo do przebywania w pomieszczeniach zamkniętych w obecności co najmniej dwóch osób dorosłych.
4. Żadne czynności organów Państwa w odniesieniu do dziecka nie mogą się odbywać bez każdorazowej i stałej obecności opiekuna dziecka, z wyjątkiem przesłuchania dziecka w obecności psychologa dziecięcego bezpośrednio przez sąd.

PRAWO DZIECKA DO INTYMNOŚCI I ZAWARCIA ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIEGO

Art. 5 Dziecko ma prawo do tego, aby jego relacje z rówieśnikami mające charakter intymny, podejmowane w porozumieniu i za zgodą oraz bez elementów wykorzystywania, czy przemocy nie były penalizowane.

Art. Ze względu na szczególne okoliczności życiowe (rodzicielstwo dziecka) możliwe jest zawarcie związku małżeńskiego przez dziecko, które skończyło lat 15. Organy Państwa tworzą warunki i sprzyjają rozwiązaniom udzielającym pomocy dzieciom w takich sytuacjach w zakresie kontynuowania edukacji, wspólnego zamieszkania z małżonkiem i utrzymania rodziny.

Art. Zawieranie związków małżeńskich z udziałem dzieci poniżej 15 roku życia, mające charakter zwyczajowy, nie podlega penalizacji, jednak nie niesie żadnych prawnych zobowiązań wobec dziecka, aż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, kiedy może nastąpić formalne zawarcie związku małżeńskiego.

PRAWO DZIECKA DO BEZPIECZEŃSTWA I UNIKANIA BEZPRAWNEGO WYKORZYSTANIA W RODZINIE

Art. Dziecko ma prawo do tego, aby organy Państwa identyfikowały i wykluczały potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa dziecka ze strony innych osób (w tym jego rodziców, w szczególności w związku z konfliktami rodzicielskimi). W celu realizacji tego prawa:

1. organy Państwa określają przebieg procedury zgłoszenia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (w tym na tle przemocy, wykorzystania seksualnego lub w związku z konfliktem rodzicielskim) do każdej osoby pełniącej funkcję publiczną (nauczyciel, lekarz, policjant)
2. każda osoba pełniąca funkcję publiczną ma obowiązek bezzwłocznie, tj. w dniu otrzymania takiego zgłoszenia poinformować policję o podejrzeniu zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (w tym na tle przemocy, wykorzystania seksualnego lub konfliktu rodzicielskiego)
3. Policja ma obowiązek w dniu zgłoszenia przeprowadzić interwencję w miejscu zamieszkania dziecka. Jeśli w trakcie interwencji policji powstaną jakichkolwiek wątpliwości co do stanu dziecka lub stwierdzenie śladów przemocy lub przesłanek wykorzystania seksualnego Policja wzywa pogotowie ratunkowe w celu przeprowadzenia badania lekarskiego
4. W przypadku stwierdzenia przez Policję jakiegokolwiek zagrożenia ze strony osoby dorosłej wobec dziecka (ślady przemocy, agresywne zachowanie, podejrzenie wykorzystania seksualnego dziecka) następuje zatrzymanie rodzica / rodziców oraz przekazanie dziecka

drugiemu rodzicowi / opiekunowi zastępczemu, oraz złożenie wniosku do sądu o zabezpieczenie prawa dziecka do bezpieczeństwa w związku z zagrożeniem ze strony rodzica

5. Po przeprowadzeniu ewentualnego doraźnego zatrzymania osoby zagrażającej bezpieczeństwu dziecka Policja prowadzi dalsze działania w celu:
 - a. poinformowania opiekunów dziecka o rozpoczęciu procedury zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i jej kluczowych elementach
 - b. w przypadku konfliktu rodzinnego wezwania obojga opiekunów / innych osób w dniu następnym na przesłuchanie w celu ustalenia faktów i okoliczności związanych z konfliktem oraz zweryfikowaniem, czy istnieje inne / dalsze zagrożenie dla bezpieczeństwa dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń ze strony:
 - i. opiekuna wykluczanego z możliwości kontaktu z dzieckiem (także na podstawie prawomocnych orzeczeń)
 - ii. opiekuna nie będącego biologicznym rodzicem dziecka
 - iii. osób korzystających ze środków psychoaktywnych
 - c. w szczególności policja po pierwszym zgłoszeniu ma obowiązek skierować w trybie doraźnym osobę mogącą stwarzać zagrożenie dla dziecka na profesjonalną diagnozę psychologiczno-psychiatryczną pod kątem zagrożeń dla bezpieczeństwa dziecka realizowaną w podmiocie licencjonowanym do prowadzenia tego typu diagnoz
 - d. podmiot realizujący diagnozę rodziców jest zobowiązany do realizacji bieżącej opieki psychologiczno-psychiatrycznej dla rodziców, w tym obserwacji w warunkach izolacji oraz terapii aż do momentu wykluczenia zagrożeń dla bezpieczeństwa dziecka, w szczególności do momentu zaprzestania łamania praw dziecka. Podmiot realizujący opiekę psychologiczno-psychiatryczną składa wnioski do sądu dotyczące zabezpieczenia praw dziecka, w szczególności w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla jego bezpieczeństwa o orzeczenie zakazu zbliżania się do dziecka.
 - e. W przypadku ponownego stwierdzenia łamania praw dziecka, po zakończeniu opieki psychologiczno-psychiatrycznej – jest ona wznawiana na wniosek Policji.
 - f. Policja zgłasza bezzwłocznie sprawę do Ośrodka Pomocy Społecznej w celu wyznaczenia rodzinie opiekuna / asystenta, który ze stosowną częstotliwością na bieżąco weryfikuje czy bezpieczeństwo dziecka nie jest zagrożone.
6. [przeciwdziałanie alienacji rodzicielskiej i porwaniom rodzicielskim] W przypadku podejrzenia stosowania przemocy emocjonalnej wobec dziecka, w tym podejrzenia izolowania dziecka od drugiego rodzica Policja przeprowadza następujące kroki:
 - a. weryfikacja, czy rodzic który nie ma dostępu do dziecka nie figuruje w rejestrze osób wobec których prawomocnie ograniczono możliwość kontaktowania się z dzieckiem,
 - b. wezwanie rodzica, który ogranicza swobodę ruchu dziecka, w szczególności w czasie trwania interwencji policji uniemożliwia mu kontakt z drugim rodzicem, któremu prawomocnie nie ograniczono kontaktów z dzieckiem, do natychmiastowego zaprzestania takiego postępowania
 - c. w przypadku odmowy natychmiastowego zaprzestania ograniczania prawa dziecka do kontaktu z drugim rodzicem, w tym jeżeli rodzic przetrzymuje dziecko w ukryciu lub zamknięciu:
 - i. stwierdzenie przetrzymywania / czasowego ograniczenia wolności dziecka,

- ii. wezwanie rodzica do dobrowolnego poddania się zatrzymaniu w związku z łamaniem praw dziecka oraz dobrowolnego przekazania dziecka drugiemu rodzicowi lub opiekunowi zastępczemu
- iii. zatrzymanie rodzica oraz przekazanie dziecka drugiemu rodzicowi / opiekunowi zastępczemu
- iv. w przypadku odmowy dobrowolnego poddania zatrzymaniu się przez Policję stwierdzenie stawiania oporu przy zatrzymaniu i wnioskowanie do sądu o sankcje stosownie do przepisów prawa w tym zakresie, a następnie w szczególności:
 - wezwanie rodzica do stawienia się na komendzie w celu zatrzymania,
 - przeprowadzenie zatrzymania w momencie nieobecności dziecka przy rodzicu.
- v. upewnienie się, że dziecko chce przebywać pod opieką drugiego rodzica / opiekuna zastępczego, a ta osoba nie stosuje wobec dziecka żadnych form wymuszania zachowania, czy ograniczania swobody jego ruchu, a dziecko nie okazuje strachu, czy niechęci wobec drugiego rodzica
- vi. w przypadku stwierdzenia, że drugi rodzic wymusza zachowanie lub ogranicza swobodę ruchu dziecka lub dziecko nie nawiązuje prawidłowego kontaktu z drugim rodzicem – przekazanie dziecka zawodowemu opiekunowi zastępczemu
- vii. ustalenie dodatkowych osób współpracujących z rodzicem łamiącym prawa dziecka do kontaktu z drugim rodzicem, poinformowanie tych osób o prawie dziecka do kontaktu z obojgiem rodziców oraz poddanie tych osób sankcjom w związku z łamaniem praw dziecka w postaci mandatu karnego
- viii. nałożenie mandatu karnego w wysokości 500 zł na każdą osobę uczestniczącą w łamaniu prawa dziecka do kontaktu z drugim rodzicem poprzez ograniczenie swobody przemieszczania się / przetrzymywanie w zamknięciu.
- d. poinformowanie sądu o konieczności zabezpieczenia i uregulowania prawa dziecka do sprawowania opieki nad dzieckiem przez obojga rodziców, oraz o wynikach interwencji.
- 7. Decyzje Policji w zakresie powyższej procedury podlegają kontroli przez sąd, jednak nie wstrzymuje to realizacji działań Policji w zakresie zapewnienia dziecku swobody poruszania się, aż do zapadnięcia prawomocnego postanowienia sądu.
- 8. Powyższa procedura jest realizowana każdorazowo, bez względu na to, czy równoległe jest prowadzone postępowanie sądowe dotyczące zabezpieczenia czy uregulowania prawa dziecka do opieki obojga rodziców, z uwzględnieniem podwojenia wysokości mandatów karnych za każde kolejne naruszenie praw dziecka przez konkretną osobę. Celem tego postępowania Policji jest zapewnienie, że wobec dziecka nie będzie stosowana przemoc psychiczna przez któregokolwiek z rodziców w postaci bezprawnego przetrzymywania / ukrywania / izolowania od drugiego rodzica.
- 9. Skierowanie działania Policji na zatrzymanie rodzica, a nie na odbieranie mu dziecka ma na celu uniknięcie sytuacji, w której zagrożone będzie bezpieczeństwo emocjonalne, czy fizyczne dziecka w wyniku działań Policji, a tym samym to działanie staje się bezpieczne i skuteczne.

Art. 2. W celu zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa fizycznego dziecko ma prawo do natychmiastowych działań organów Państwa, w szczególności służb policji oraz służb ratunkowych, podejmowanych bezzwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu takiego zagrożenia.

W szczególności organy Państwa tworzą warunki i wspierają działania mające za zadanie

rozwijanie umiejętności dzieci i dorosłych w zakresie uzyskiwania pomocy i reagowania w przypadku naruszania praw dzieci.

Art. Dziecko ma prawo do tego, aby osoby pozostające w jego bezpośrednim otoczeniu, w szczególności osoby bezpośrednio sprawujące nad nim opiekę:

1. nie pozostawały pod wpływem środków psychoaktywnych
[określenie maksimum promili dla osób dorosłych pozostających w bezpośrednim otoczeniu dziecka]
2. nie doprowadzały do zanieczyszczenia powietrza dymem, w tym papierosowym